

Monumentnummer*: 498137

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 september 2003
Kadaster deel/nr	82746/187

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerlen	Heerlen	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	D			8840
Heerlen	D			8425

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig winkel-warenhuis 'Schunck'; blokvormig, dubbel onderkelderd, vijf bouwlagen tellend plat gedekt winkel-warenhuis met twee lagen tellende dakwoning, ook bekend als 'Glaspaleis'.

Beschrijving

Door architect ir. F.P.J. Peutz tussen 1933 en 1936 in opdracht van ondernemer P. Schunck gebouwd winkel-warenhuis met gewapend betonnen draagconstructie voorzien van paddestoelvloeren en vliesgevels. In 1974 zijn de oorspronkelijke staalprofielen met doorzichtig glas vervangen door aluminium en rookglas terwijl tegen de zuidgevel een zes lagen tellende indifferente aanbouw in dezelfde materialen is opgetrokken. Op alle verdiepingen identiek, door kolommen ritmisch ingedeeld vloeroppervlak; onderste twee bouwlagen met ronde kolommen met ronde koppen naadloos aansluitend op de vloerplaten, vanaf de derde bouwlaag zijn achthoekige kolommen toegepast met eveneens achthoekige kolomkoppen en platen die direct in elkaar overgaan; de vloerplaten kragen bijna twee meter uit en dragen de transparante gevel; lichtspleet tussen vloeren en vliesgevels ten behoeve van natuurlijke ventilatie, waartoe op het dak wegneembare luiken zijn aangebracht. Verticale ontsluiting door middel van drie liften (prive, clientele, goederen) en twee trappen (personeel en clientele). Op het dak een woonappartement voor bouwheer Schunck en zijn gezin alsmede een voormalig restaurant met dakterras; woonappartement op L-vormige plattegrond, de binnengevel deels als vliesgevel behandeld en het geheel beschikkend over de oorspronkelijke stalen (draai-)ramen; wenteltrap in gewapend beton met (niet oorspronkelijk)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

omgevend cilindrisch glazen trappenhuis met houten roeden; betegelde badkamer met terrazzovloer, zo ook de overige sanitaire ruimten. Aan de noord-oostzijde heeft het woonappartement een plat gedekte erker op cirkelvormige plattegrond in glas en staal. Dakterras en woonappartement met balustrade en voorzien van rails voor de cabine van de glazenwasser.

Waardering

Het 'Glaspaleis' vertegenwoordigt architectuurhistorische waarde: het is in constructief opzicht gaaf bewaard gebleven en vormt een vroeg voorbeeld van een gebouw dat volgens de opvattingen van het Functionalisme is opgetrokken: het gebouw heeft een zichtbare constructie van gewapend beton en paddestoelvloeren, ontvangt van drie zijden optimale daglichtinval en staat daardoor geheel in dienst van de winkelfunctie; dankzij dit ten uitvoer gelegde architectonisch concept neemt het 'Glaspaleis' binnen het oeuvre van Peutz een opmerkelijke stilistische positie in. Historisch-stedebouwkundige waarde ontleent het 'Glaspaleis' aan de markante plaatsing in de oude binnenstad: het overbrugt een hoogteverschil van 2.50 m en staat op de grens van twee pleinen; verder symboliseert het 'Glaspaleis' een fase in de ontwikkeling van oud naar nieuw Heerlen, niet in het minst vanwege het contrast met de nabijgelegen Sint Pancratiuskerk.

Voor de geschiedenis van winkelwezen en detailhandel is 'Schunck' van belang wegens de pioniersgeest die in de organisatie van het gebouw en de ruimte-indeling tot uitdrukking is gebracht; in het licht van de ontstaansperiode c.q. crisistijd krijgt dit gegeven een extra historische dimensie.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Winkel (G2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument